

Ĝenerala Asembleo

Distr.: Generalo

2 aprilo 2024

Originalo: angla

Homaj Rajtoj-Konsilio

Kvindek-kvina sesio

26 februaro-5 aprilo 2024

Tagorda punkto 3

Antaŭenigo kaj protekto de ĉiuj homaj rajtoj, civilaj,
politikaj, ekonomiaj, sociaj kaj kulturaj rajtoj,
inkluzive de la rajto je evoluo

Vizito al Svedio

Raporto de la Speciala Raportisto pri libereco de religio aŭ kredo,
Nazila Ghanea*, **

Resumo

La Speciala Raportisto pri religia libereco aŭ kredo, Nazila Ghanea, vizitis Svedion de la 11-a ĝis la 20-a de oktobro 2023. En ŝia raporto, la Speciala Raportisto trovas, ke Svedio plejparte posedas la necesajn jurajn kaj politikajn kadrojn por antaŭenigi kaj protekti la ĝuon de ĉiuj personoj de la rajto al libereco de penso, konscienco, kaj religio aŭ kredo. Politike oportunaj respondoj al diversiĝanta socio, tamen, kune kun manko de kompreno de la plena amplekso de libereco de religio aŭ kredo, prezentas defiojn al la kadro en loko por la respekto de homaj rajtoj. La Speciala Raportisto substrekas zorgojn levitajn de religiaj komunumoj, inkluzive de islamaj kaj judaj komunumoj, pri kreskanta maltoleremo. Ŝi notas ke, kvankam kelkaj registaraj unuoj ŝajnas tre konsciaj pri la zorgoj skizitaj en ŝia raporto, aliaj ne rekonas ilin kiel gravaj homaj-rajtoj-zorgoj aŭ ignoras ilin. Iniciatoj celantaj trakti tiujn zorgojn estas necesaj por generi la deziratan ampleksan, sisteman ŝanĝon ene de ĉiuj registaraj unuoj kaj en sveda socio ĝenerale.

* La nuna raporto estis submetita al la konferencaj servoj por prilaborado post la limdato por inkludi la plej freŝajn informojn.

** La resumo de la raporto estas disvastigita en ĉiuj oficialaj lingvoj. La raporto mem, kiu estas aneksita al la resumo, estas disvastigita nur en la lingvo de prezento.

aneksaĵo

Raporto de la Speciala Raportisto pri libereco de religio aŭ kredo, Nazila Ghanea, pri ŝia vizito al Svedio

I. Enkonduko

1. En la nuna raporto, la Speciala Raportisto pri libereco de religio aŭ kredo, Nazila Ghanea, reflektas rezultojn de sia oficiala vizito al Svedio.¹ Ŝi esprimas sian profundan dankemon al la Registaro pro tio, ke li volonte akceptis sian peton viziti, kaj al la Ministerio de Sano kaj Sociaj Aferoj kaj Ministerio por Eksterlandaj Aferoj por ilia kunlaboro.
2. La Speciala Raportisto aprezis la konstruajn renkontiĝojn kun interparolantoj de registaraj ministerioj kaj agentejoj sur la centra kaj municipa niveloj, kaj kun parlamentanoj, membroj de la Supera Administra Kortumo, reprezentantoj de larĝa gamo de civilsociaj organizoj, akademianoj, membroj de diversaj religiaj kaj kredoj, komunumoj, reprezentantoj de la Sveda Instituto por Homaj Rajtoj, kaj multaj aliaj, donante al ŝi komprenon pri iliaj spertoj, taksoj kaj vizioj. La diskutoj, faritaj en Stokholmo, Malmö kaj Lund, estis malfermaj kaj sinceraj.
3. Tio estis la dua vizito al skandinava lando sub la mandato. 2 La Speciala Raportisto estis fervora kompreni kiel libereco de religio aŭ kredo estas konfirmita - donita la forta sekulara tradicio de lando, ĝia kreskanta plurismo en la kunteksto de religio kaj kredo, kaj apartigo de eklezio kaj ŝtato ekde 2000, kaj kompreni kiel la interrilateco de libereco de religio aŭ kredo kun aliaj homaj rajtoj estas komprenita, precipe en la kunteksto de lastatempaj kazoj de religia maltoleremo.
4. La vizito estis fascina kaj okulfrapa. Bedaŭrinde, la tempo prezentita defioj pro la konflikto en Mezoriento kaj la konsekvenca pliiĝo en Islamofobio/kontraŭ-islama malamo kaj antisemitismo, la kazoj de forbruligo de la Korano dum la jaro, kaj la mortigo de du svedaj ŝtatanoj en raportita islamisma terora atako en Bruselo.

II. Politika kaj historia kunteksto

5. Kristanismo estis alportita al Svedio en la naŭa jarcento, kaj malrapide anstataŭigis antikvajn nordiajn religiojn, kiuj estis bazitaj sur norena mitologio. Plurajn jarcentojn poste, ĉiuj svedaj monarkoj estis kristanaj, kaj kristanismo iĝis la oficiala religio. Romkatolikismo estis la ŝtata religio ĝis 1527, kiam la sveda ŝtata eklezio estis establita kiel protestanta eklezio surbaze de luteraj principoj, sekvante la Reformacion realigitan fare de Martin Luther. Kristanismo estis la deklarita religio de la vasta plimulto de la sveda populacio de la dekdua ĝis la frua dudeka jarcento sed demografio ŝanĝiĝis ekde tiam.
6. De la lasta duono de la deknaŭa jarcento, Svedio fariĝis ĉiam pli laika lando kaj la Sveda Ŝtato transprenis multajn el la roloj antaŭe plenumitaj de la Eklezio, kiel sanservo kaj edukado.
7. Svedio fariĝis ĉiam pli diversa en religio kaj kredo, ne laste kune kun pli granda migrado. Estas laŭtakse ke en 2021, kristanoj konsistis el ĉirkaŭ 59.6 procentoj de la populacio (de kiu 53.2 procentoj apartenis al la Eklezio de Svedio), kun 2.5 procentoj apartenantaj al aliaj religioj kaj 37.9 procentoj apartenantaj al iu religio. La Eklezio de Svedio spertis malsupreniĝan trajektorion en sia registrita membreco (52.8 procentoj) en 2022). Estis sugestite ke la eklezio daŭre retenas altajn membronombrojn ŝuldantajn al la nun ĉesigita praktiko de aŭtomata registrado. Aliaj kristanoj en la lando

¹ La Speciala Raportanto deziras kore danki Daniel Cloney kaj Theo Furniss pro ilia fona esploro.

² La unua estis vizito al Danio en 2016 ([A/HRC/34/50/Add.1](#)).

estas membroj de Liberaj Eklezioj, la Katolika Eklezio kaj Orientaj Ortodoksaj Eklezioj, inter aliaj, dum membroj de aliaj religioj inkluzivas islamanojn, judojn, budhanojn, hinduojn kaj bahaanojn.

8. Svedio estas inter la plej laikaj landoj de la mondo, kun, ekzemple, nur 23 procentoj de geedziĝoj nuntempe oficigitaj de la Eklezio de Svedio, kompare kun 80 elcentoj en 1970. Kristanaj festoj restas kiel oficialaj festotagoj.

9. La Registaro konsistas el ĉefministro nomumita de la Riksdag (parlamento) kaj Kabineto de Ministroj. La Registaro estas helpata de registaraj oficejoj kaj pli 340 registaraj agentejoj, kiuj kune stiras la procezon de leĝaro. La leĝdona branĉo konsistas el la 349-membra unukamera Riksdag. Ekzistas ankaŭ rekte elektitaj leĝdonaj institucioj sur la loka, regiona kaj eŭropa niveloj. La jura branĉo konsistas el la polico, la sveda Prosecution Authority, tribunaloj, kaj la malliberejo kaj provliberigo-sistemo. Ekzistas tri specoj de tribunaloj en Svedio: ĝeneralaj, administraj kaj specialaj.

10. La centra Registaro estas malgranda kaj firme ligita. Svedio estas dividita en 290 municipojn, ĉiu kun elektita asembleo kaj konsilio respondeca por larĝa gamo de instalaĵoj kaj servoj. La lando estas kunmetita de 21 regionoj, ĉiu kun rekte elektitaj asembleoj. Ĉiu regiono respondecas pri kontrolado de taskoj kiuj ne povas esti pritraktitaj sur la loka nivelo, precipe sanservo. Regionoj kaj municipoj ĝuas tre altan gradon de aŭtonomio kaj memdirektado, inkluzive en interpretado kaj aplikado de la leĝo. La nacia Registaro

nur provizas la larĝajn parametrojn kaj regulojn. Kion tio signifas por religia libereco aŭ kredo estas, ke la medio por, kaj ĝuado de, religio aŭ kredo povas diferenci rimarkinde tra la lando. Kelkaj aŭtoritatoj agnoskis ke la forta sendependeco de regionoj, municipoj kaj agentejoj povas konduki al malbonaj religia libereco aŭ kredrezultoj.

11. Sekve de pluraj epizodoj de urba perforto en 2013, diverse kulpigitaj sur tro liberala enmigra politiko kaj sur socia kaj ekonomia malegaleco, la Svediaj Demokratoj, naciisma kaj dekstra politika partio, akiris 13 elcentojn de la voĉoj en 2014, pliiĝante al 18 elcentoj en 2018 kaj 28 elcentoj en 2022. Svedio estas nuntempe regata de koalicio de dekstremaj partioj gviditaj de la gvidanto de la Modera Partio Ulf Kristersson, kun la venonta elekto okazonta en 2026. La koalicio de la Modera Partio, Liberaluloj kaj Kristandemokratoj estas minoritata Registaro kiu dependas de konfido kaj

provizorango de la Svediaj Demokratoj surbaze de la Tidö-interkonsento (vidu paragrafon 62 sube). Ĉi-lasta estas la plej granda el la kvar partioj laŭ nombro da parlamentanoj. La Speciala Raportisto bedaŭras la malrespekton de rajtoj-devoj en la politikoj de kelkaj el tiuj agantoj.

III. Registara kunlaboro kun la sistemo de Unuiĝintaj Nacioj

12. Svedio estas partio de la plej multaj internaciaj kaj regionaj traktatoj pri homaj rajtoj, inkluzive de la Internacia Pakto pri Civilaj kaj Politikaj Rajtoj kaj la Konvencio por Protekto de Homaj Rajtoj kaj Fundamentaj Liberecoj (Eŭropa Konvencio pri Homaj Rajtoj).

13. Ĉar Svedio estas dualisma lando, ratifiko de internaciaj traktatoj ne kondukas al tuja aliĝo al enlanda juro sed postulas transformon aŭ aliĝon. La Eŭropa Konvencio pri Homaj Rajtoj estis integrita en enlandan juron kaj la rajtoj sanktigataj en la Konvencio ankaŭ havas konstitucian protekton. Dum la Konvencio pri la Rajtoj de la Infano ankaŭ estis integrita en la hejma juro, la Internacia Pakto pri Civilaj kaj Politikaj Rajtoj ne. Kiel diskutite malsupre, la Speciala Raportisto urĝas la enkorpiĝon de la Internacia Pakto pri Civilaj kaj Politikaj Rajtoj en la enlandan juron por doni subtenon al pli fortika protekto de religia libereco aŭ kredo.³

³ La plej lastatempaj finaj observoj de la Komitato pri Homaj Rajtoj notis, ke la Internacia Pakto pri Civilaj kaj Politikaj Rajtoj ne estis integritaj en la hejma jura ordo kaj, kiel rezulto: (a) certaj areoj de hejma juro ne estis plene akordigita kun la Pakto; kaj (b) hejmaj tribunaloj, kvankam kapablaj en principo apliki la Pakton per interpreta supozo, malofte alvokis ĝiajn provizaĵojn. La Komitato ankaŭ notis, ke municipoj kaj aliaj lokaj administraj organoj ŝajnis malhavi sufiĉan scion pri la Pakto (CCPR/C/SWE/CO/7, para. 4).

14. Svedio havas longedaŭran kaj fortan engaĝiĝon kun koncernaj homaj-raĵtoj-mekanismoj, kaj regule raportas pri sia homaj-raĵtoj-historio. En finaj observoj adoptitaj de traktataj organoj inter 2016 kaj 2023 kaj la rezulta dokumento adoptita en 2020 en la kunteksto de la universala perioda revizio, zorgoj estis levitaj pri daŭraj raportoj pri rasisma malama parolado, precipe dum balotkampanjoj, en la amaskomunikilaro kaj rete; pri rasisma kaj ksenofoba perforto kontraŭ islamanoj, judoj, svedoj afrikdevenaj, romaoj kaj sameoj; kaj okazaĵoj de religia maltoleremo, inkluzive de fizikaj atakoj kontraŭ personoj apartenantaj al religiaj malplimultoj kaj atakoj kontraŭ iliaj didomoj.⁴

15. Svedio etendis konstantan inviton al la specialaj proceduroj de la Homaj Raĵtoj-Konsilio en 2001, kie ok mandatuloj kaj la Internacia Sendependa Eksperto-Mekanismo por Antaŭenigi Rasan Justecon kaj Egalecon en Law Enforcement vizitis la landon ekde tiu dato.

16. La Speciala Raportanto bonvenigas la iniciatojn pri religia libereco aŭ kredo de la Registaro en- kaj eksterlande. En 2021, Svedio gastigis la Malmö Internacian Forumon pri Holokaŭsta Memoro kaj Batalado de Antisemitismo, kie proksimume 60 Ŝtatoj kaj organizoj faris proksimume 150 promesojn plifortigi la batalon kontraŭ antisemitismo. Svedio promesis supozi, kaj poste supozis, la Prezidantecon de la Internacia Holokaŭsta Memoro-Alianco en 2022 kaj aranĝis plenkunsidojn kaj konferencojn. La Speciala Raportisto ankaŭ bonvenigas la 2016an nomumon de la Sveda Speciala Sendito al la Interkultura kaj Interreligia Dialogo de la Organizo de Islama Kunlaboro.

IV. Naciaj leĝoj, politikoj, institucioj kaj praktikoj

17. La Konstitucio de Svedio inkluzivas kvar fundamentajn leĝojn kun kiuj neniuj aliaj leĝoj aŭ preskriboj povas konflikti: la Instrumento de Registaro, la Akto de Sinsekvo, la Leĝo pri Libereco de Gazetaro kaj la Fundamenta Leĝo pri Esprimlibereco. La Konstitucio zorgas pri libereco praktiki religion sole aŭ en kompanio de aliaj, ordonas ke ne estu limigo de rajtoj aŭ liberecoj pro religia opinio kaj instrukcias publikajn instituciojn kontraŭbatali diskriminacion bazitan sur religia alligiteco. Ĝi

antaŭenigas ŝancojn por la samea popolo kaj etnaj, lingvaj kaj religiaj malplimultoj konservi kaj evoluigi propran kulturen kaj socian vivon. Neniu estas devigata aparteni al religia komunumo aŭ malkaŝi religiajn kredojn en rilatoj kun publikaj institucioj.

18. Diskriminacio pro religio aŭ kredo estas malpermesita en civila juro, laŭ la Diskriminacia Leĝo (2008:567), kies celo estas kontraŭbatali diskriminacion kaj antaŭenigi egalajn rajtojn kaj ŝancojn sendepende de sekso, transgenra identeco aŭ esprimo, etneco, religio. aŭ alia kredo, handikapo, seksa orientiĝo aŭ aĝo. Malama paroleĝoj malpermesas minacojn aŭ esprimojn de malestimo por personoj surbaze de pluraj faktoroj, inkluzive de religia kredo. Punoj por malamaparolado intervalas de monpunoj ĝis mallibereca puno de ĝis kvar jaroj, depende de la severeco de la okazaĵo (vidu paragrafojn 45–59).

19. Egaleco, demokratio, neŭtraleco, respekto de privateco kaj la sendependeco de institucioj estas ŝlosilaj rajtoj kaj valoroj en Svedio. Aŭtoritatoj regule priskribas religian liberecon aŭ kredon kiel privatan, apartan kaj diskretan. Internacia juro pri homaj rajtoj tamen subtenas rajtojn kiel integrajn kaj plifortigantajn unu la alian. Manifestiĝo de libereco de religio aŭ kredo ofte interkovras kun la liberecoj de esprimo, kunvenado kaj asocio.

Kvankam la Konstitucio rekonas religia libereco kiel absoluta, ĝi ne rekonas manifestiĝon de religia libereco aŭ kredo kiel memstara rajto. Tial, en ĉiuj kazoj kie la rajto de postulanto al la esprimo (manifesto) de religia libereco aŭ kredo devus esti konfirmita en Svedio, laŭ la Konstitucio la postulanto devas pruvi ke la rajto estis malobservita lige kun alia rajto, kio sugestus. restriktioj sur kaj eblaj malobservoj de manifestiĝo de libereco de religio aŭ kredo. La Speciala Raportisto atentigas pri la devoj laŭ la Internacia Pakto pri Civilaj kaj Politikaj Rajtoj, kiuj agnoskas manifestiĝon de religio aŭ kredo kiel ŝlosilon por la protekto de tiu rajto. Tia manifestiĝo povas esti nur laŭleĝe limigita laŭ artikolo 18 (3) de

⁴ Vidu [CRC/C/SWE/CO/6-7](#), [CAT/C/SWE/CO/8](#), [CEDAW/C/SWE/CO/10](#), [CERD/C/SWE/CO/22-23](#), [E/C.12/SWE/CO/6](#), [CCPR/C/SWE/CO/7](#) kaj [A/HRC/44/12](#).

la Interligo (vidu paragrafojn 28–33). Ŝi ankaŭ notas ke la fakto de la enkorpiĝo de la Eŭropa Konvencio pri Homaj Rajtoj en la svedan leĝon, kaj konstitucia protekto de rajtoj sub tiu Konvencio, inkluzive de ĝia artikolo 9, devus prunti subtenon al pli forta. protekto de manifestiĝo de religio aŭ kredo.

20. Krom la ĝenerala jura ordo, ekzistas specifaj mekanismoj kiuj permesas plian fokuson pri aferoj kiuj povas rilati al libereco de religio aŭ kredo. La Registaro adoptis nacian planon kontraŭbatali rasismojn, similajn formojn de malamikeco kaj malama krimo en 2016, prenante integran aliron al strategioj kaj rimedoj por preventado kaj kontraŭbatali rasismo kaj malama krimo per plibonigita kunordigo kaj monitorado, edukado kaj esplorado, subteno kaj dialogo kun la civila socio, preventaj rimedoj interrete kaj pli aktiva justico. Ĉi tio estas kompletigita per specifaj agadprogramoj por batali antisemitismo, islamofobio, rasismo kontraŭ samea popolo, afrofobio kaj kontraŭciganismo.

21. La Sveda Instituto pri Homaj Rajtoj estis establita en januaro 2022 kiel nacia institucio pri homaj rajtoj. La taskoj kaj respondecoj de la Instituto estas kontroli, esplori kaj raporti pri kiel homaj rajtoj estas respektataj kaj efektivigitaj en Svedio; prezenti proponojn al la Registaro pri la necesaj rimedoj por certigi homajn rajtojn; ligi kun internaciaj organizaĵoj kaj alie okupiĝi pri internacia kunlaboro; kaj antaŭenigi edukadon, esploron, disvolvon de kompetenteco, disvastigon de informoj kaj konsciigon en la kampo de homaj rajtoj. La peto de la Instituto por membreco de la Tutmonda Alianco de Naciaj Homaj Rajtoj-Institucioj estas analizota fine de 2024.

22. Aliaj enlandaj institucioj kun homaj-rajtoj-rilataj funkcioj inkludas la Egalecan Ombudsmanon, kiu antaŭe estis agnoskita kiel la ĉefa nacia homarajtaj institucio en Svedio. Ĝi funkcias por batali diskriminacion pro sekso, transgenra identeco aŭ esprimo, etna origino, religio aŭ alia kredo, handikapo, seksa orientiĝo aŭ aĝo, kaj faras kontrolajn agadojn por certigi la plenumon de la Diskriminacia Leĝo (vidu paragrafojn 45–48).

23. La Parlamentaj Ombudsmen estas nomumitaj de la Riksdag kun la tasko revizii la efektivigon de leĝoj kaj aliaj regularoj en la publika sektoro nome de la Riksdag kaj sendependa de la plenuma povo. La Parlamentaj Mediatoroj formas unu kolonon de parlamenta kontrolo. Ili revizias tribunalojn kaj aliajn publikajn aŭtoritatojn, kaj siajn dungitojn.

24. La Mediatoro por Infanoj en Svedio estas registara agentejo komisiita reprezenti infanojn koncerne iliajn rajtojn kaj interesojn laŭ la Konvencio pri la Rajtoj de la Infano, kontrolante la plenumadon de la Konvencio kaj premante ĝian efektivigon en municipoj, regionaj konsilioj kaj registaragentejoj. Ĝi aranĝas regulajn dialogojn kun infanoj.

25. La Sveda Agentejo por Subteno por Kredaj Komunumoj estas registara aŭtoritato kiu administras la ekzistantan sistemon de publikaj subvencioj al kredaj komunumoj krom la Eklezio de Svedio. La subteno celas helpi kredajn grupojn certigi la daŭripovon de siaj agadoj kaj servoj, kaj plifortigi religian liberecon.

26. La Forumo pri Viva Historio estas sendependa registara agentejo por antaŭenigi demokration, toleremon kaj homajn rajtojn, inkluzive per konsciigo pri la holokaŭsto, kaj por plifortigi la publikan volon aktive labori por egaleco inter ĉiuj homoj. Ĝi respondecas pri kunordigo kaj sekvado de la laboro pri la nacia plano kontraŭbatali rasismojn, similajn formojn de malamikeco kaj malama krimo, kaj prezentas ampleksan raporton al la Registaro ĉiujare. Por plenumi sian mandaton, la Forumo pri Vivanta Historio kunlaboras kun aliaj registaraj agentejoj kaj organizoj de la civila socio.

27. La Sveda Nacia Konsilio por Krimpreventado funkcias kiel la registara kompetenteco ene de la justico. Ĝia mandato estas kontribui al scio-evoluo en la krimjursistemo, krimpolitiko kaj antaŭenigado de krimpreventlaboro. Ĝi respondecas pri la oficiala krimstatistiko kaj pri produktado, sekvado, analizo kaj raportado pri krimo kaj pri la respondoj de la krimjursistemo al krimo.

V. Ĉefaj trovoj de la vizito

A. Premo sur la publika manifestiĝo de religio aŭ kredo

28. Artikolo 18 de la Universala Deklaracio de Homaj Rajtoj kaj artikolo 18 de la Internacia Pakto pri Civilaj kaj Politikaj Rajtoj sanktigas la universalan rajton al libereco de penso, konscienco, religio aŭ kredo. En sia ĝenerala komento n-ro 22 (1993), la Komitato pri Homaj Rajtoj interpretas la artikolon 18 de la Pakto.

29. Ĉi tiu fundamenta rajto inkluzivas la rajton havi, reteni aŭ ŝanĝi siajn teismajn, ne-teismajn, ateismajn aŭ nereligiajn kredojn (forum internum); kaj la rajton, aŭ individue aŭ en komunumo kun aliaj kaj publike aŭ private, manifesti sian religion aŭ kredon je kultado, observado, praktiko kaj instruado (forum externum). La du aspektoj de la rajto estas interdependaj; ambaŭ protektas homojn en sia kapablo kredi, interŝanĝi opiniojn pri tiuj kredoj, formi religiajn kaj nereligiajn konvinkojn, kaj permesas al homoj vivi sian vivon laŭ sia konscienco.

30. La libereco manifesti religion aŭ kredon ampleksas vastan gamon da agoj, inkluzive de ritaj kaj ceremoniaj agoj donantaj rektan esprimon al kredo, la konstruado de didomoj, la portado de karakterizaj vestaĵoj aŭ kapkovraĵoj, partopreno en ritoj asociitaj kun certaj stadioj de vivo, la libereco elekti religiajn gvidantojn, pastrojn kaj instruistojn, la liberecon. establi seminariojn aŭ religiajn lernejojn, kaj la liberecon prepari kaj distribui religiajn tekstojn aŭ publikaĵojn,⁵ kaj estas pliprofundigita en artikolo 6 de la Deklaracio pri la Forigo de Ĉiuj Formoj de Maltoleremo kaj Diskriminacio Bazita sur Religio aŭ Kredo. La libereco manifesti religion aŭ kredon povas esti limigita nur sub la tre striktaj kriterioj listigitaj en artikolo 18 (3) de la Internacia Pakto pri Civilaj kaj Politikaj Rajtoj.

31. La Speciala Raportisto trovis, ke la kompreno de religio kaj kredo en Svedio preskaŭ ekskluzive koncentriĝis sur la dimensio de la interna konvinko de la persono. Tio ŝajnas eĥigi luteran komprenon de elsaviĝo tra kredo sole (sola fide) sed, de la perspektivo de aliaj tradicioj, estas troe limiga. La malpermeso de rita buĉado sen antaŭa miregigo de aŭ administrado de anesteziilo al la besto, kaj publikaj postuloj malpermesi religie motivigitan cirkumcidon de viraj beboj, funkcias kiel ekzemploj.

32. La malfacilaĵoj, kiujn judoj kaj islamanoj alfrontas en ekzercado de siaj religiaj ritoj rilate al rita buĉado de bestoj kaj maskla cirkumcido, estas eblaj ekzemploj de tro malvasta kompreno pri tio, kion povas kaŭzi manifestiĝo de religio. Kelkaj islamaj grupoj kaj la Oficiala Konsilio de Svedaj Judaj Komunumoj konsideras la leĝon postulantan miregigon de, aŭ administrado de anesteziilo al, bestoj antaŭ buĉado en konflikto kun siaj religiaj praktikoj. Ili rimarkas, ke la bezono importi halalajn kaj koŝerajn manĝaĵojn estas tre multekosta por iliaj komunumoj. Koncerne la viran cirkumcidon, la nuna leĝo kondiĉas, ke ĝi povas esti farita nur de licencita kuracisto⁶ aŭ, por knaboj sub la aĝo de du monatoj, de persono atestita de la Sana kaj Socia Prizorga Inspektoro, kiu atestas cirkumcidintojn,

inkluzive de mohel'oj (individoj kiuj elfaras la judan riton de cirkumcido), kaj postulas la ĉeeston de kuracisto kiu devas administri anestezon al la bebo. La Nacia Estraro de Sano kaj Bonfarto laŭdire mapas kaj diskutas la bezonon de revizio de la regularoj.

33. Alvokoj por la malpermeso de religie motivita vira cirkumcido, precipe en sociaj amaskomunikiloj, estis tre polarizaj kaj paradigmatikaj de kontraŭ-minoritata socia diskurso.

Membroj de religiemaj malplimultoj raportis sperti malamikecon kaj la mankon de sekura areno por komunikado, ĉu rilate al religiaj praktikoj, publikaj manifestiĝoj de religio aŭ tre negativaj stereotipoj, ekzemple de islamanoj, kiuj ofte estas rilataj al terorismo kaj al diskriminacio kontraŭ virinoj. . Tia silenta sufero, ĉiutage, rezultigas sentojn de fremdiĝo de la cetera socio. Por malhelpi kulturajn koliziojn kaj antaŭenigi reciprokajn komprenon, estas necese ke pli da dialogo estas kuraĝigita inter membroj de malsamaj religioj kaj inter tiuj kun kaj sen religia kredo. A

⁵ Komitato pri Homaj Rajtoj, ĝenerala komento n-ro 22 (1993).

⁶ Ago pri Cirkumcido de Knaboj (2001:499).

kulturo de malferma kaj sekura komunikado bazita sur fido inter ŝtataj aŭtoritatoj kaj religiaj kaj kredaj komunumoj estas decida por trakti tiajn demandojn.

B. Engaĝiĝo kun kaj subteno por religiaj kaj kredaj komunumoj

34. Ne estas leĝa postulo en Svedio por ke religiaj grupoj registriĝu aŭ serĉu rekonon. Nur kredaj komunumoj registritaj ĉe la Juraj, Financaj kaj Administraj Servaj Agentejoj, tamen, rajtas ricevi registarajn financadon kaj impostajn sendevigojn similajn al tiuj disponeblaj por ne-profitaj organizaĵoj. La postuloj por registriĝo de grupo inkluzivas, ke ĝi funkciis en la lando dum almenaŭ kvin jaroj, havas klaran kaj stabilan strukturon, povas funkcii sendepende, servas almenaŭ 3,000 personojn kaj funkcias en pluraj lokoj en la lando. La Speciala Raportisto notas, ke la Atestantoj de Jehovo estis nur registritaj en 2019 post 12 jaroj da proceso kaj poste ricevis kompenson fare de la Kanceliero de Justeco en 2021. Ekde januaro 2024, Humanists Sweden estis akceptita kiel vivtena organizo.

35. Financado de la Eklezio de Svedio funkcias malsame ol tiu de aliaj religiaj organizoj en la lumo de la fakto ke ĝi estis la Ŝtata eklezio ĝis 2000, la respondecoj kiujn ĝi daŭre portas, kaj la multaj konstruaĵoj kaj ejoj kiujn ĝi konservas.

36. Svedio ofertas multajn monfluojn kaj subvenciojn por faciligi la laboron de religiaj komunumoj, kaj tio konsistigas bonan praktikon. Laŭ la Sveda Agentejo por Subteno por Kredkomunumoj, financo estas distribuitaj al 46 kredkomunumoj sur la nacia nivelo.⁷ Tiuj subvencioj estas kompletigitaj per subvencioj disponeblaj rekte al kredkomunumoj sur la loka nivelo (ekz. por religiaj konstruaĵoj), kaj multaj municipoj ankaŭ havi malsamajn specojn de subvencioj por agadoj (ekz. junularanĝoj) haveblaj al lokaj kredaj komunumoj.

37. La Sveda Agentejo por Subteno por Kredaj Komunumoj distribuas financojn al la kredaj komunumoj agnoskante la gravan rolon de religia diverseco. Ne ĉiuj kredaj komunumoj uzas la subvenciojn kaj financon. Kredkomunumoj (kaj civilaj organizaĵoj ĝenerale) esprimis zorgon ke la politika medio faras aliron al financo pli malfirma kaj ke la financo estas nesufiĉaj por iliaj bezonoj kaj agadoj, inkluzive de la bezono povi renkonti en sekureco kaj sekureco. Kelkaj kredkomunumoj serĉis registaran financadon de eksterlande por renkonti mankojn. Komunumoj raportis senton de granda suspekto de la svedaj aŭtoritatoj kaj publiko koncerne la akcepton de tiaj financoj.

38. La Registaro engaĝiĝis kun religiaj grupoj pri la demando de "demokratiaj kriterioj", de kiuj ŝtata financado povas iĝi dependa. En decembro 2022, proponitaj ŝanĝoj al la leĝoj reguligantaj financadon de religiaj organizoj estis diskutitaj kun religiemaj grupoj, ĉar kvalifiko por registaraj stipendioj postulus ke la ĉeffonto de religiema grupo de financado estu hejma. La proponitaj kriterioj poste estis retiritaj, kaj la Speciala Raportisto komprenas, ke la reviziita propono, titolita "Ŝtata subteno por religiaj komunumoj kaj civila socio - unuformaj kaj laŭleĝe sekuraj kondiĉoj", devis esti prezentita la 19an de marto 2024.

39. La Registaro antaŭe adoptis proponon postulantan ke komitato estu kreita por malhelpi eksterlandan financadon de religiaj agadoj por ĉesigi la disvastiĝon de ekstremismo kaj nedemokratiaj mesaĝoj. La Modera Partio, la Kristandemokratoj kaj la Svediaj Demokratoj deklaris komence de 2022, ke ili volas malpermesi eksterlandan financadon de kredaj komunumoj. Judaj kaj kristanaj gvidantoj laŭdire deklaris ke ili kredis ke la propono celis islamanojn.

40. La Speciala Raportisto aprezas la multajn ekzemplojn de kunlaboro inter religiaj komunumoj en Svedio, kiu rezultigas pli fortan kaj unuigitan voĉon en publika debato kaj, oni esperas, kunlaboron, dialogon kaj komprenon. La Nacia Interreligia Konsilio de Svedio estas kunmetita de naciaj reprezentantoj de malsamaj religioj kaj ĝia celo estas kuraĝigi bonvolon kaj pacon ene de sveda socio. Estas ankaŭ multaj lokaj

⁷ Vidu <https://myndighetsst.se/bidrag/bidragsberattigade-trossamfund.html> (en la sveda). Financado estas disponigita tra 24 unuoj al 46 komunumoj.

kaj regionaj projektoj kie reprezentantoj de malsamaj religioj laboras kune por pliigi komprenon kaj akcepton de religio, por redukti polusiĝon kaj stereotipojn, kaj por antaŭenigi pacan konekzistadon. Unu bona praktiko estis la interreligia iniciato Amanah, per kiu judaj kaj islamaj religiestroj konsciigas kaj efektivas

komuna disvastigo en lernejoj, ĉefe en Malmö. La Kristana Konsilio de Svedio kaj la Sveda islama Konsilio ankaŭ kunigas malsamajn grupojn.

41. En la lastaj jaroj, kelkaj defioj alportis liberecon de religia aŭ kredo aferojn al la unua loko por svedaj aŭtoritatoj, instigante la ekkomprenon ke kredkomunumoj povas kaj devas esti parto de la solvo. Pli da aŭtoritatoj komunikas rekte kun kredkomunumoj, ne nur por transdoni informojn en krizaj tempoj sed, ĉiam pli, kiel parto de daŭra dialogo, inkluzive de renkontiĝoj inter reprezentantoj de kredkomunumoj kaj la Ĉefministro kaj Ministro por Socialaj Aferoj kaj Publika Sano. La Speciala Raportisto aprezas ke, en la kunteksto de la Homaj Rajtoj 75-iniciato, Svedio promesis daŭrigi plifortigi iniciatojn kontraŭbatali rasismojn kaj antaŭenigi sinestprimliberecon kaj liberecon de religio aŭ kredo, inkluzive per dialogo kun kredaj komunumoj en Svedio kaj sekvado, pri la vizito de la Speciala Raportisto. 8

C. Eduko pri religio

42. Religio estas deviga fako en kaj publikaj kaj privataj bazlernejoj kaj malsuperaj mezlernejoj kaj fundamenta lernobjekto en superaj mezlernejoj laŭ la naciaj instruplanoj; la fokuso estas lerni pri malsamaj religioj sen prefero por iu aparta religia grupo. Kvankam la Eduko-Leĝo disponigas la eblecon de sendevigoj de devigaj elementoj de instruado laŭ la peto de gepatroj aŭ kuratoroj pro specialaj kialoj, la zorgaĵo estas uzita malofte, kun nur unu ekzemplo de sendevigo en jurisprudenco.

La Speciala Raportisto aŭdis kelkajn zorgojn pri tio. Sendependaj konfesaj (religiaj) lernejoj estas subtenataj de la Registaro per kuponsistemo kaj devas aderi al registaraj gvidlinioj pri kernaj akademaj instruplanoj, inkluzive de tiu de religia edukado. La Speciala Raportisto aŭdis zorgojn ke sveda leĝaro difinis, kaj tre malvastigis, la religiajn elementojn kiuj povas esti konfirmitaj en tiaj lernejoj. Klasĉambra instruado havu neniujn religiajn elementojn. Preĝoj aŭ klasoj pri specifa religio povas nur okazi ekster la klashoraro kaj kun kondiĉo por lernantoj elekti

eksteren. La Registaro asertas, ke la ŝanĝoj⁹ donas klarigojn kaj celas subteni la liberecon de religio aŭ kredo de infanoj, etendiĝante ankaŭ al nekonfesaj lernejoj.

43. Fine de 2022, la Ministro por Lernejoj deklaris, ke la Registaro ne daŭrigos kun la proponita malpermeso de la antaŭa Registaro de establado de novaj sendependaj religiaj lernejoj. En 2021, la Sveda Lerneja Inspektoro estis taskigita per raportado pri sia revizio de konfesaj lernejoj, kaj en 2023 ĝi estis taskigita per plifortigo de superrigardo de konfesaj aŭ aliaj lernejoj kie risko de ekstremismo, islamismo aŭ opozicio al fundamentaj rajtoj kaj liberecoj estis perceptita.

44. Tiuj renkontitaj kun la Speciala Raportisto raportis pli oftajn, neanoncitajn kaj pli severajn inspektadojn de konfesaj lernejoj en 2023, kaŭzante maltrankvilon en la respektivaj religiaj komunumoj. Reprezentantoj de konfesaj lernejoj raportis senton ke iliaj lernejoj estis rigarditaj kiel kontraŭ-demokratiaj, antaŭenigante ekstremismon, kaj malpli verŝajne disponigantaj sekuran kaj pozitivan lernejmedion. La Speciala Raportisto notas ke, dum

la bezono de la Registaro certigi observon de naciaj regularoj kaj la lerneja instruplano estas komprenebla, kaj ĝia subtenado de homaj rajtoj (inkluzive de infanlibereco de religio aŭ kredo) estas laŭdinda, tio ne devus rezultigi diskriminacion. Sekura kaj pozitiva lerneja medio reflektas la plurecon de sia komunumo kaj devus esti bonvena al pozitivaj valoroj de multaj kulturoj. La projekcio de ĉiuj pozitivaj valoroj kiel "svedaj valoroj" povas esti fremda kaj kontraŭi minoritatajn rajtojn kiel konfirmita en la

8 Vidu <https://www.ohchr.org/en/human-rights-75/pledge/human-rights-75-pledges>.

9 Vidu <https://www.regeringen.se/contentassets/0c56b9fa43ff4a468ce442c74c16aa12/tydligare-krav-pa-fristaende-forskolor-skolor-och-fritidshem-med-konfessionell-inriktning/2prop-215721> (en sveda).

Internacia Pakto pri Civilaj kaj Politikaj Rajtoj. La Speciala Raportisto opinias ke, en la klopodo trakti perfortan ekstremismon kaj societan perforton, Svedio ne povas permesi flankenmeti la forton kaj rimedojn kiuj povas esti eltiritaj el diverseco.

D. Diskriminacio surbaze de religio aŭ kredo

45. La Diskriminacia Leĝo malpermesas diskriminacion kontraŭ individuoj en diversaj manieroj (vidu paragrafon 18) kaj celas kontraŭbatali diskriminacion kaj antaŭenigi egalajn rajtojn kaj ŝancojn sendepende de sekso, transgenra identeco aŭ esprimo, etneco, religio aŭ alia kredo, handikapo, seksa orientiĝo aŭ aĝo. La oficejo de la Egaleca Mediatoro kontrolas

observo kun la Ago, antaŭenigas egalajn rajtojn kaj ŝancojn, kaj certigas ke individuoj submetitaj al diskriminacio ricevu kompenson. Ĝi regule raportas pri okazoj de diskriminacio kaj ĉikano, kaj obstakloj al egalaj rajtoj kaj ŝancoj, kaj raportas ĉiujare pri la stato de diskriminacio en Svedio, tirante el plendoj prezentitaj kun ĝi.

Dum la pasinta jardeko, ĝi faris multajn studojn pri perceptita diskriminacio, inkluzive pro religio aŭ kredo.¹⁰

46. En la raportoj, estas agnoskita ke diskriminacio estas disvastigita kaj kompleksa socia problemo. En enketoj kaj perceptstudoj, etneco (kiu ofte interkovras kun religio aŭ kredo en Svedio) estas la dua plej ofta bazo por perceptita diskriminacio post tiu de sekso. De la faktaj plendoj registritaj ĉe la Egaleco-Mediatoro, etneco ankaŭ estas la dua plej ofta bazo por diskriminacio, post handikapo. La Egaleca Mediatoro plej ofte ricevas plendojn rilate al laborvivo kaj edukado.

Perceptstudoj ankaŭ montras perceptitan diskriminacion de la polico kaj negativajn portretojn de personoj apartenantaj al religiemaj malplimultoj, aparte islamanoj, en la amaskomunikilaro. En studo, (2010) surbaze de 100 profundaj intervjuoj kun personoj kiuj raportis diskriminacion, multaj el la partoprenantaj islamaj viroj raportis ke ili ofte sentiĝis markitaj kiel "danĝeraj teroristoj" aŭ kiel "premantoj de virinoj" fare de socio ĝenerale. Personoj apartenantaj al diversaj nekonformismaj kristanaj komunumoj raportis, ke ili foje sentis sin perceptitaj kiel "iom simplaj" aŭ simple "ĝenerale suspektindaj" de la socio ĝenerale. En sia raporto pri rasismo de 2021, la Mediatoro por Infanoj en Svedio, baziĝante sur ekzistantaj esploroj, rimarkis la prevalencon de ĉikanado aŭ derogado bazita sur religio aŭ kredo inter lernejoj.¹¹

47. La Speciala Raportisto notas ke la Diskriminacia Leĝo ne tute protektas ĉiujn publikajn agadojn. Policaĵ agentejoj, inkluzive de polico, malliberejo, dogano kaj migradoficialuloj, ekzemple, ne estas plene kovritaj, inkluzive rilate al siaj agoj de aŭtoritato. La Speciala Raportistino estis informita dum sia vizito pri enketo pri la afero,

komisiita antaŭ kelkaj jaroj. Raporto kun koncernaj proponoj estis kompletigita fine de 2021¹² kaj restas kun la Registaro por ĝia konsidero.

48. Kazo aŭdita ĉe la Sveda Labortribunalo en decembro 2023¹³ determinis, ke islama virino laboranta kiel sekurgardisto en la stokholma metroo ne estis submetita al diskriminacio kiam malpermesite porti kaptukon ĉe la laboro. La tribunalo notis ke la dunganto havis neŭtralecpolitikon kiu malpermesis la uzadon de videblaj politikaj, filozofiaj aŭ religiaj simboloj dum labortempo, kaj diris ke tiaj simboloj povus esti perceptitaj kiel provokaj en certaj situacioj fare de individuoj kun kontraŭstaraj simpatioj kaj kredoj, pliigante la riskon. de minacoj kaj perforto. La Speciala Raportisto notas la kritikon de la

regante inter juraj spertuloj, plue notante kiel la malpermeso de diskriminacio, inkluzive surbaze de sekso kaj religio, estas en risko de erozio kiam restriktoj estas pravigitaj surbaze de supozoj pri riskoj.

¹⁰ Ekzistas ankaŭ diversaj lokaj kaj regionaj kontraŭdiskriminaciaj oficejoj.

¹¹ Vidu https://www.barnombudsmannen.se/globalassets/dokument/publikationer/om-barns-och-ungas-utsatthet-for-rasism_2021.pdf (en la sveda).

¹² Vidu <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2021/12/sou-202194/> (en la sveda).

¹³ Sveda Labortribunalo, Juĝo n-ro 71/23, 13 decembro 2023.

E. Okazoj de religia aŭ kredo maltoleremo

49. En Svedio estas malpermesite, en deklaro aŭ alia disvastigita komunikado, minaci aŭ esprimi malestimon al loĝantara grupo per aludo al raso, koloro, nacia aŭ etna origino, religia kredo, seksa orientiĝo aŭ transgenra identeco aŭ esprimo.¹⁴

50. Male al la Internacia Pakto pri Civilaj kaj Politikaj Rajtoj, deklaro ne devas konsistigi instigo al diskriminacio, malamikeco aŭ perforto kontraŭ celgrupo aŭ celi la detruon aŭ limigon de la rajtoj aŭ liberecoj de aliaj por

sumiĝi al delikto laŭ la dispozicio. Sufiĉas por deklaro esprimi malestimon (misaktning) al la koncerna loĝantaro.

51. La protekto de iuj individuoj kaj grupoj laŭ enlanda puna juro baziĝas sur la dispozicio pri kontraŭleĝa diskriminacio¹⁵ kaj la ĝenerala regularo pri pligraviga cirkonstancoj.¹⁶ Laŭ ĉi-lasta, tribunalo devas, kiam oni taksas la punon, konsideri. Ĉu motivo por farita delikto estis insulti personon aŭ loĝantargrupon pro raso, koloro, nacia aŭ etna origino, religia kredo, seksa orientiĝo aŭ transgenra identeco aŭ esprimo, aŭ alia simila cirkonstanco.

52. Laŭ la Sveda Nacia Konsilio por Krimpreventado, la plej granda parto de ĉiuj malamaj krimoj estas tiuj kun rasismaj aŭ ksenofobaj motivoj. Malamaj krimoj pro religiaj kialoj respondecas pri 16 procentoj de ĉiuj rasaj krimoj. 17 Islamanoj kaj judoj ŝajnas aparte tuŝitaj, sed ankaŭ membroj de kristanaj komunumoj, Atestantoj de Jehovo kaj aliaj estas tuŝitaj. Krome, mekanismoj de Unuiĝintaj Nacioj, inkluzive de la Komitato pri Elimino de Rasa Diskriminacio, la Komitato pri Ekonomiaj, Sociaj kaj Kulturaj Rajtoj, la Homaj Rajtoj-Komitato kaj la Laborgrupo de Fakuloj pri Afrodevenoj, esprimis zorgojn pri ĝeneraligita kaj persista. esprimoj kaj agoj de rasa kaj religia malamo en Svedio.¹⁸

53. Reprezentantoj de la polico informis la Specialan Raportiston, ke ili establis kunlaboron kun civila socio-organizo, municipoj, lernejoj kaj akademiularo por pli bone trakti ĉiujn formojn de malama krimo.

54. En junio 2023, la Registaro komisiis la Forumon pri Vivanta Historio fari studon pri la sintenoj de lernejoj al maltoleremo, inkluzive de esploro de iliaj sintenoj al vundeblaj grupoj kiel judoj kaj islamanoj. La dezajno de la studo devus ebligi komparojn kun la rezultoj de la antaŭe faritaj sintenenketoj de la Registaro koncerne maltoleremo, kiuj estis aranĝitaj en 2004, 2009 kaj 2014. Antaŭaj studoj estis centraj al la dezajno de la iniciatoj kaj agadoj de la Registaro direktitaj al lernejoj.

Reprezentantoj de la Vivanta Historio-Forumo indikis ke la studo ricevis kroman financadon, ĉar ĝi estis konsiderita prioritato por la Registaro.

55. La ripetiĝantaj forbruligo de la Korano estis alportitaj de preskaŭ ĉiuj interparolantoj en la interŝanĝoj de la Speciala Raportisto. Trans malsamaj aŭtoritatoj kaj komunumoj, kaj sendepende de la religio aŭ kredo de la parolanto, ekzistis esprimoj de seniluziigo kaj agnosko ke tiaj agoj estis ofendaj, senrespektaj agoj de provoko kiuj havis neniun lokon en Svedio aŭ la Eŭropa Unio. La Registaro deklaris ke bruligi la Koranon aŭ ajnan alian libron kiu estas rigardita kiel sankta de multaj estas ofenda, malrespekta kaj klara ago de provoko. La Registaro forte malakceptis iun ajn agon de maltoleremo kaj deklaris, ke tiaj agoj neniel reflektas la opinion de la Registaro.¹⁹ Dum la pasinta jaro, reagoj al forbruligo de religiaj skribaĵoj ĉe manifestacioj kaŭzis tumultojn kaj tumultojn de la publika ordo. Kune kun aliaj cirkonstancoj, tio kaŭzis plimalboniĝon de nacia sekureca situacio por Svedio. La Registaro lastatempe decidis nomumi a

Prezidanto por enketo pri ĉu nacia sekureco povus esti pripensita dum ekzamenado

¹⁴ Kriminala Kodo, ĉap. 16, sek. 8.

¹⁵ Ibid., ĉap. 16, sek. 9.

¹⁶ Ibid., ĉap. 29, sek. 2.

¹⁷ Vidu <https://bra.se/bra-in-english/home/crime-and-statistics/hate-crime.html>.

¹⁸ CERD/C/SWE/CO/22-23, E/C.12/SWE/CO/6, CCPR/C/SWE/CO/7 kaj A/HRC/30/56/Add.2.

¹⁹ Vidu <https://www.government.se/statements/2023/07/230720-statement-by-minister-for-foreign-affairs-tobias-billstrom/>.

permesi petojn kaj fiksi kondiĉojn por publikaj renkontiĝoj sub la Publika Ordo-Leĝo (1993:1617). La enketo prezentos sian raporton ĝis la 1-a de julio 2024.²⁰

56. La Speciala Raportisto ankaŭ estis informita ke, responde al tiaj provokoj, la Registaro prioritatis dialogon kun reprezentantoj de kredaj komunumoj en Svedio, kaj ankaŭ laŭdire faris paŝojn al dialogo kaj disvastigo sur la internacia nivelo.

57. Dum la vizito de la Speciala Raportisto, la unua juĝa kazo rilate al la Korana brulado estis finita, kie Linköping District Court trovis 27-jaraĝa viro, kiu afiŝis video en kiu li bruligis kopion de la Korano, kulpa de instigo al malamo kontraŭ loĝantara grupo. La juĝo rilatis al la specifaj cirkonstancoj de la kazo, inkluzive de la uzo de la sama fona muziko kiu estis ludita dum la terora atako sur la moskeo en Christchurch. Alia kazo ligita al la forbruligo de la Korano estis la retiro de permesilo por manifestacii de la polico en Norrköping. La kazo estis antaŭ la Supera Administra Kortumo dum la vizito. La Kortumo poste notis ke la nunaj provizaĵoj en la Publika Ordo-Leĝo faras klaran distingon inter kiam polica aŭtoritato povas nuligi kaj kiam ĝi povas ĉesigi publikan kunvenon, kaj ĝi tiel trovis ke la decido de la polica aŭtoritato nuligi la okazaĵon mankis laŭleĝa subteno.²¹

58. La aŭtoritatoj agnoskis, ke normoj kaj normoj pri homaj rajtoj de Unuiĝintaj Nacioj malofte estis referencitaj en jurisprudenco aŭ pripensitaj dum leĝdonaj debatoj en Svedio.

La Speciala Raportisto notas ke, krom la graveco de la Internacia Pakto pri Civilaj kaj Politikaj Rajtoj al la problemoj alfrontantaj la svedan socion, multaj aliaj internaciaj normoj pri homaj rajtoj kaj milda juro ankaŭ estas tre trafaj, inkluzive de la Rabata Plano de Agado pri la malpermeso. de pledado de nacia, rasa aŭ religia malamo, kiu konsistigas instigon al diskriminacio, malamikeco aŭ perforto; rezolucioj kiel la rezolucio 16/18 de la Konsilio pri Homaj Rajtoj kaj la rilata Istanbul Process for Combating Netolerance, Diskriminacio kaj Incito al Malamo kaj/aŭ Perforto sur la Bazo de Religio aŭ Kredo.²² Svedio havas fortan engaĝiĝon kun protektado de religia libereco aŭ kredo internacie kaj fortika engaĝiĝo kun la Unuiĝintaj Nacioj. Internaciaj normoj

kaj la sperto de engaĝiĝo sur la internacia nivelo povus esti aplikata pli efike de Svedio je nacia nivelo.

59. La Speciala Raportisto agnoskas, ke atakoj kontraŭ sanktaj libroj aŭ religiaj simboloj povas konsistigi instigon, post kiam oni konstatas, ke la specifa kazo atingis la sespartan sojlan teston de la Rabat-Agadplano, kiu baziĝas sur konsidero de la kunteksto, parolanto, intenco, enhavo, amplekso kaj verŝajneco de damaĝo. Kvankam ĉiuj agoj de malamo bezonas seriozan atenton, nur tiuj, kiuj konsistigas instigon, povas esti krimigitaj laŭ internacia juro.²³ Ŝi notas, ke la lastatempa kortumo en Linköping ja rilatis al la specifaj cirkonstancoj de la kazo.

F. Defioj estiĝantaj en la kunteksto de enmigrado kaj azilpetantoj

60. La jaro 2015 markis la pinton de grandskala lastatempa migrado al Svedio, kaj la lando gastigas la plej grandan rifuĝan loĝantaron en Norda Eŭropo.²⁴ Dum la vizito, multaj interparolantoj priskribis la historian homogenecon de la sveda socio, la sekularecon de la ŝtato kaj ĝia ĉefe sekulara pensmaniero. Pli lastatempe aperis ankaŭ sekularisma ideologio, kiu ne povis adekvate aprezi komunuman religian praktikon en la publika sfero. La defaŭlta kompreno de religio en la lando estas kiel io, kio estas individua kaj privata. Tiu kompreno, aliflanke, estis kulture konstruita en tempo kiam la rekono de diversspecaj malplimultoj en Svedio estis nebone evoluigita. La ŝtata eklezio estis nur malfondita en 2000, tamen aktoroj de la Eklezio de Svedio rakontis kiel ili alfrontis

²⁰ Vidu <https://www.government.se/press-releases/2023/08/review-of-public-order-act-to-strengthen-svedoj-sekureco/>.

²¹ Supera Administra Kortumo, kazo n-ro 2182-23, 6 novembro 2023.

²² Vidu ankaŭ [A/HRC/55/47](#).

²³ Ibid.

²⁴ Vidu Oficejo de la Alta Komisararo de Unuiĝintaj Nacioj por Rifuĝintoj, "Submetaĵo por la tria ciklo universala perioda revizio de Svedio" (2019), havebla ĉe <https://www.refworld.org/policy/upr/unhcr/2019/en/123098>.

kritiko por farado de "politikaj" deklaroj kiam ili okupiĝis pri sociaj debatoj. La rezisto al konsidero de la rajtoj de diversaj komunumoj bezonas zorgan rekonsideron.

61. Svedio estis ĝenerale perceptita kiel tolerema kaj malferma al rifuĝintoj, migrantoj kaj azilpetantoj. La nuna koalicia Registaro tamen dependas de la subteno de la Svediaj Demokratoj, kiuj daŭre estigas timon pri enmigrado, ligante enmigradon al kreskanta perforto (vidu paragrafon 11). En sia deklaro de la 18-a de oktobro 2022 pri registara politiko, la ĉefministro sugestis, ke la plej grandaj ekonomiaj kaj sociaj problemoj de la lando ŝuldiĝas al altaj kaj nedaŭrigeblaj niveloj de enmigrado, malsukcesa integriĝo kaj centoj da miloj da homoj vivantaj en socia ekskludo kaj profitdependeco, kaj ke paradigmoŝanĝo okazis en la sveda migra politiko.²⁵

62. La Interkonsento de Tidö estas la bazo por la kunlaboro inter la registara koalicio kaj la Svediaj Demokratoj, kaj establas konfidan kaj provizan aranĝon inter la partioj.²⁶ Unu el la ses kunlaboraj projektoj laŭ la Interkonsento rilatas al migrado kaj integriĝo, kaj proponas drasta redukto de la kvoto de rifuĝintoj venantaj en Svedion, de 5,000 ĉiujare ĝis 900, konsidero de fino de la konstanta loĝpermesa sistemo, kaj la libervola repatriigo de homoj kiuj estas konsiderataj "ne integraj".

63. Organizoj de la civila socio esprimis gravan zorgon, ke pluraj elementoj de la Interkonsento de Tidö riskas grave damaĝi la principojn de la jurŝateco kaj aliajn fundamentajn homajn rajtojn, aldonante, ke la Interkonsento montris intencon krei dividojn inter homoj kaj stigmatigi personojn de neeŭropa etneco. . Ili ankaŭ esprimis zorgon, ke la redukto de migraj fluoj sub la Interkonsento de Tidö povas endanĝerigi la absolutan protekton kontraŭ ne-refoulement, kie la rifuzo de religiaj konvertiĝaj kazoj estas speciala zorgo. La Speciala Raportisto estis informita, ke rifuĝintoj, kiuj renkontis religian persekuton en kelkaj devenlandoj, sentis sin aparte vundeblaj al la risko de resendigo laŭ la novaj proponoj. La Speciala Raportisto notas, ke en decembro 2023 la Registaro komisiis la Svedan Agentejon por Publika Administrado revizii la azilprocezon kaj kazojn pri religia konvertiĝo, kaj ŝi antaŭĝojas pri la rezulto de la revizio.

64. La temo de surloke konvertiĝoj al kristanismo de migrantoj kaj la posta traktado de iliaj asertoj altiris gravan atenton. Studo analizanta la azilpostulojn inter 2015 kaj 2018 el 619 afganaj konvertitoj al kristanismo skizis gravajn mankojn en la procezoj de la procezo de la Sveda Agentejo pri Migrado. Al totalo de 68 procentoj de la konvertitoj estis neitaj azilo sur la tereno ke iliaj konvertiĝoj ne estis rigarditaj kiel originalaj, malgraŭ ĉio el ili estante baptitaj membroj de unu el 76 preĝejoj de 64 malsamaj lokoj en tuta Svedio. La raporto notis ke la Sveda Migrado

Agentejo atribuis pli da pezo al scio-bazitaj respondoj al demandoj kaj intelekta kapablo prefere ol al signoj de kredo, religia praktiko kaj implikiĝo en eklezia vivo.²⁷

Reprezentantoj de la Sveda Migrado-Agentejo indikis ke ili estis konsciaj pri la problemoj kaj la kritiko kiun ĝi altiris, kaj ke trejna kurso pri konvertiĝo kaj apostazkazoj por ilia stabo estis komune evoluigita kun la Kristana Konsilio de Svedio.

La Speciala Raportinto ankaŭ ricevis raportojn pri minacoj kaj batadoj de religiemiaj konvertitoj en la migraj centroj fare de aliaj loĝantoj, kiujn ŝi atentigis al la aŭtoritatoj.

65. Kelkaj interparolantoj informis la Specialan Raportiston, ke la nacia debato pri la Interkonsento de Tidö kaj la supre menciitaj demokratiaj kriterioj kondukis al "kulturo de nomo kaj honto" kiu rezultigis memcenzuron kaj timon esti deportita. La situacio havas subfosis fidon kaj malinstigis la raportadon de religiaj diskriminaciaj kazoj. La aferoj devas esti traktitaj en ĝustatempa kaj serioza maniero.

²⁵ Vidu <https://www.government.se/speeches/2022/10/statement-of-government-policy/>.

²⁶ Vidu <https://www.government.se/articles/2022/11/the-governments-political-priorities/>.

²⁷ Vidu <https://www.intoleranceagainstchristians.eu/index.php?id=12&case=2801/>.

G. Konscia objeto

1. Konskripcio kaj militista vivo

66. Parta armea deviga militservo estis reestabla en Svedio en 2018. La leĝo specife liberigas la Atestantoj de Jehovo de nacia militservo. Aliaj militrifuzantoj povas peti pri senarmiga militservo sed estas en praktiko ne induktitaj en la militistaron. Armetrupoj gvidlinioj permesas religian kapvestaĵon. Sendepende de sia propra religia konfeso, armeaj armeaj pastroj estas postulataj por plenumi religiajn devojn por aliaj kredoj aŭ plusendi servomembrojn al aliaj gvidantoj se petite. Membroj de la militistaro povas observi siajn proprajn religiajn feriojn en interŝanĝo por laborado dum festotagoj.

2. Konscia objeto kaj rilataj rajtoj

67. En 2020, la Eŭropa Kortumo pri Homaj Rajtoj trovis neakceptebla kazo prezentita de Ellinor Grimmark, flegistino kiu poste trejnigis kiel akuŝistino sed estis rifuzita akuŝistino-rolulo pro ŝia religia kaj konscienca rifuzo fari abortojn. La Kortumo akceptis ke tio konsistigis enmiksiĝon kun ŝia rajto manifesti ŝiajn kredojn sub artikolo 9 de la Eŭropa Konvencio pri Homaj Rajtoj. Ĝi trovis, tamen,

ke la enmiksiĝo estis antaŭvidita de leĝo, necesa kaj proporcia, tenante ke la zorgaĵo de tutlandaj abortservoj signifis ke Svedio havis pozitivan devontigon organizi sian sansistemon en maniero kiel por certigi ke la efika ekzerco de libereco de konscio de sanprofesiuloj en la profesia kunteksto ne malhelpis la zorgadon de tiaj servoj. La postulo, ke ĉiuj akuŝistinoj povu plenumi ĉiujn devojn proprajn al la vakaj postenoj estis do ne misproporcia aŭ nepravigebla.²⁸

68. Antaŭ sia vizito, la Speciala Raportistino ricevis raportojn indikante ke daŭre ekzistas neniuj vojoj por konsidero de kazoj de konscienca objeto inter sanprovizantoj kiuj ne deziris partopreni en farado de abortoj. Dum renkontiĝoj kun oficialuloj, ŝi estis informita ke solvoj estas kutime trovitaj laŭ-kaza bazo, kun la kuracistoj donitaj aliaj taskoj, kie eble. La Speciala Raportisto notas ke religiaj loĝejoj devus ricevi taŭgan konsideron en maniero kiu ne neas al aliaj aliron al sanservoj.

VI. Specifaj efikoj al diversaj sektoroj de socio

A. Situacio de islamanoj

69. La nombro de islamanoj en Svedio kreskis, ĉefe per enmigrado ekde la mezo de la dudeka jarcento el Sudorienta Eŭropo, Mezoriento, Nordafriko kaj la Korno de Afriko. Ĉirkaŭ 10 malsamaj islamaj kredorganizoj ekzistas sur la nacia nivelo, kune kun plurcent lokaj parokanaroj ĉie en Svedio. Abundeco de malsamaj konfesiaj kaj teologiaj branĉoj estas reprezentita inter la parokanaroj,

inkluzive de ŝijaistoj, sunaistoj, sufioj kaj Ahmadismo. Ekzistas kelkaj speciale konstruitaj moskeoj en Svedio sed ankaŭ multaj aliaj preĝlokoj, tielnomitaj kelaj moskeoj.

70. La islamaj landaj asocioj estas organizoj kiuj reprezentas lokajn kongregaciojn kaj moskeojn je nacia nivelo. Nuntempe ekzistas pli ol 150 lokaj islamaj asocioj en Svedio, kiuj ofertas preĝdomojn, edukajn ŝancojn kaj sociajn servojn. La islamaj landaj asocioj kaj iliaj lokaj parokanaroj estis establita ĉeesto en Svedio ekde la 1970-aj jaroj. Inter 150,000 kaj 200,000 homoj estas aktivaj membroj de islama parokanaro en Svedio.

71. En la kunteksto de traktataj organoj pri homaj rajtoj revizioj kaj la konsidero de la lando sub la universala perioda revizio mekanismo, islamofobio estis rimarkita kiel grava problemo en Svedio. 29 Islamanoj tendencas esti elstare celitaj por diskriminaciaj atakoj,

²⁸ Vidu Eŭropa Kortumo pri Homaj Rajtoj, Ellinor Grimmark v.

²⁹ CERD/C/SWE/CO/22-23, paras. 18 kaj 20; E/C.12/SWE/CO/6, para. 21; CCPR/C/SWE/CO/7, paragrafoj.

inkluzive de fizikaj atakoj kaj krimfajraj atakoj sur moskeoj. La Komitato pri Homaj Rajtoj rimarkis, ke tiaj atakoj okazis en la kunteksto de kronikaj negativaj portretadoj de islamanoj en la amaskomunikilaro.³⁰

72. Raporto de la Eŭropa Reto Kontraŭ Rasismo en 2016 asertis, ke seksa islamofobio subfosas aliron al ekonomia, politika kaj socia egaleco. La raporto deklaris ke islamaj virinoj estis la celoj de rasismaj malamaj krimoj, kie fizikaj kaj vortaj atakoj, ĉikano kaj perforto fariĝis normaligitaj. Tio rezultigis mankon de sekureco, limigitan socian moveblecon, limigis karierajn ambiciojn kaj reduktitan partoprenon en la publika areno.³¹

73. La tendenco de islamofobio daŭre estas konfirmita laŭ la plej lastatempa raporto de la Egaleca Mediatoro, kiu notas ke islamanoj, kaj tiuj perceptataj kiel islamanoj, plej verŝajne estas submetitaj al diskriminacio en la laborvivo.³² La Egaleca Mediatoro. raportas ke relative malmulte estas konata pri diskriminacio kontraŭ membroj de aliaj religioj aŭ kredoj.

74. En decembro 2022, la Supera Administra Kortumo nuligis la decidon de du lokaj aŭtoritatoj en Staffanstorp, Skåne, en 2019, malpermesi la portadon de kaptukoj en antaŭlernejoj kaj bazlernejoj, ĝis la sesa jaro (aĝo 12), asertante ke ĝi malobservis la la leĝo pri libereco de esprimo de lando. ³³ En septembro 2020, la administra tribunalo en Malmö nuligis la malpermeson de la municipo Bromölla pri preĝado dum laborhoroj. La tribunalo deklaris, ke la malpermeso malobservis la rajtojn de religia libereco donitaj de la Konstitucio kaj la Eŭropa Konvencio pri Homaj Rajtoj.³⁴ La malpermeso, kiu aplikis al ĉiuj municipaj dungitoj, estis pasigita de la loka konsilio en 2019 kaj estis kritikita de kristanoj kaj islamanoj. reprezentantoj.

75. Kampanjoj daŭre pledis por lokaj kaj naciaj malpermesoj de la islama voko al preĝo, deklarante ke ĝi devus esti malpermesita en loĝkvartaloj ĉar individuoj havas la rajton ne esti elmontritaj al religia mesaĝo.

³⁵

76. La 16an de februaro 2022, la Nuance Party akuzis sociajn servojn je diskriminacio kontraŭ islamaj familioj kaj postulis agojn kontraŭ sociaj servoj kiel parto de la balotkampanjo de la Partio. Ĉi tio estis en la kunteksto de interreta misinformkampanjo kiu akuzis sociajn servojn pri "kidnapo" islamaj infanoj kaj meti ilin kun ne-islamaj vartfamilioj, kiuj devigis ilin manĝi porkaĵon kaj trinki alkoholon. Sekvis manifestacioj en Stokholmo, Göteborg kaj Malmö, kvankam la Ministerio por Eksterlandaj Aferoj neis la asertojn kaj la Imamo-Konsilio, kune kun la Unuiĝintaj Islamaj Asocioj de Svedio, ankaŭ parolis kontraŭ la misinformado dum emfazo, ke la zorgoj de islamaj gepatroj devas esti pripensitaj.³⁶ En la renkontiĝoj de la Speciala Raportisto kun aŭtoritatoj, ili indikis ke la kampanjo direktita kontraŭ svedaj sociaj servoj, kiu komenciĝis malfrue en 2021,

restis la plej ampleksa kampanjo de sia speco kontraŭ Svedio. Ĝi havis gigantan efikon al la rilato inter sociaj servoj kaj la islamaj komunumoj, kaj la aŭtoritatoj faris ĉion eblan por restarigi fidon.

B. Situacio de judoj

77. Aktuale en 2023, Svedio estas hejmo de proksimume 20,000 judoj, el kiuj proksimume 6,000 estas registritaj anoj de la kredo, igante ĝin la plej granda juda komunumo en Skandinavio. La komunumo estas reprezentita fare de la Oficiala Konsilio de Svedaj Judaj Komunumoj. La Konsilio estis fondita en 1953 fare de la judaj parokanaroj de Stokholmo,

¹⁶ kaj 22; kaj [A/HRC/44/12](#).

³⁰ [CCPR/C/SWE/CO/7](#), para. 16.

³¹ https://www.enar-eu.org/wp-content/uploads/forgotten_women_report_sweden_-_final-3.pdf/.

³² Egaleca Mediatoro, La Ŝtato de Diskriminacio 2023: Jarraporto de la Egaleca Mediatoro (2023).

³³ Supera Administra Tribunalo, Skurup Municipo v. AA et al., kazo n-ro 4266-21, Juĝo, 8 decembro 2022.

³⁴ Malmö Administra Tribunalo, Civitana apelacio kontraŭ Bromölla municipo, kazo n-ro 7680-19, Juĝo, 11 septembro 2020 (en la sveda).

³⁵ <https://www.state.gov/reports/2020-report-on-international-religious-freedom/sweden/>.

³⁶ Ibid.

Göteborg, Malmö kaj Norrköping. Ĝi funkcias sur la loka nivelo por antaŭenigi la akcepton de judoj ene de sveda socio. Sur la nacia nivelo, ĝi klopodas por antaŭenigi konscion pri judismo kaj por monitri kaj trakti temojn de graveco al la juda religiema malplimulto kaj la juda etna komunumo en Svedio.

78. Ekde 1999, la juda komunumo en Svedio estis rekonita kiel unu el la naciaj malplimultoj en la lando. La jida estas oficiale agnoskita, ne-teritoria minoritata lingvo kaj laŭtaksaj 3,000 svedaj judoj, plejparte poldevenaj, daŭre parolas la lingvon.

79. Antisemitismo estis notita kiel grava problemo fare de traktataj organoj kaj en la kunteksto de la universala perioda revizio, 37 kie la Homaj Rajtoj-Komitato atentigas pri la granda nombro da okazaĵoj de religia maltoleremo kontraŭ personoj apartenantaj al religiaj malplimultoj, inkluzive de judoj, kaj atakoj kontraŭ iliaj didomoj, kaj la subraportado de tiaj kazoj. 38 Dum la Malmö Internacia Forumo pri Holokaŭsta Memoro kaj Batalado de Antisemitismo en 2021, la vortoj "La Holokaŭsto estis fraŭdo" estis projekciitaj sur la ĉefa sinagogo en la urbo. La Nordia Rezista Movado postulis respondecon por la okazaĵo.

80. En siaj konkludoj pri kontraŭbatalado de rasismo kaj antisemitismo, sekvante la unuan strategion de Eŭropa Unio pri batalo kontraŭ antisemitismo kaj kultivado de juda vivo, la Eŭropa Konsilio rimarkis, ke la Malmö Internacia Forumo pri Holokaŭsta Memoro kaj Batalo kontraŭ Antisemitismo servis kiel memorigilo, ke neniu klopodo devas. estu ŝparitaj en batalo kontraŭ ĉiuj formoj de antisemitismo, rasismo kaj ksenofobio.

81. La Forumo pri Viva Historio faris plurajn perceptstudojn pri antisemitismo en Svedio. Kompara studo pri antisemitismo en Svedio publikigita en 2021 notis falon en la tropezo de antisemitaj sintenoj kaj ideoj en la sveda loĝantaro inter 2005 kaj 2020. Laŭ la Registaro, eblaj kontribuantaj faktoroj inkluzivas pliigitan konscion kaj scion pro eduka kaj publika konscio-levante iniciatojn pri antisemitismo, la holokaŭsto kaj aliaj genocidoj. Reprezentantoj de la Vivanta Historio-Forumo agnoskis ke la bildo eble estos nekompleta pro manko de respondoj de kelkaj sektoroj de socio, kaj restis maltrankvilaj pro la persisto de antisemitaj kredoj inter signifa malplimulto de la populacio.

82. La raportita malkresko de antisemitismo kontrastas kun ĝeneraligita opinio inter la svedaj judoj kaj la publiko ĝenerale, ke antisemitismo fakte pliiĝas, kaj la situacio eĉ pli malboniĝis post la seriozaj eskaladoj en la konflikto en Mezoriento. La raporto finis ke la sintenketoj devis esti kompletigitaj per pliaj raportoj, inkluzive de rasaj krimoj, antisemita retoriko en politika debato kaj la amaskomunikilaro, antisemita propagando en la Interreto, la instituciigita naturo de antisemitismo ene de specifaj politikaj kaj politik-religiaj movadoj, kaj la personaj spertoj de antisemitismo de judoj kaj aliaj.

83. En 2022 en la Internacia Tago de Memoro pri Holokaŭsto, la Nordia Rezista Movado laŭdire vandaligis la konstruaĵon de la Forumo pri Viva Historio per antisemitaj mesaĝoj kaj pendigis standardojn kun antisemitaj mesaĝoj sur muroj de lernejoj kaj komercaj centroj en la urboj Borlänge kaj Jönköping. La Sveda Defenda Esplora Agentejo publikigis raporton en 2021 titolita "Antisemitismo en sociaj amaskomunikiloj - konspiroj, stereotipoj kaj holokaŭsta neado", kiu mapis malaman paroladon en sociaj amaskomunikiloj. En la raporto, la Agentejo

postulis komunaj klopodoj de registaroj kaj platformaj kompanioj por ĉesigi antisemitan enhavon aperi en la Interreto, kaj emfazis la bezonon de preventiva laboro kaj edukaj kaj konsciigaj agadoj por ĉesigi la disvastiĝon de antisemitismo interrete. Laŭ la Oficiala Konsilio de Svedaj Judaj Komunumoj, antisemitismo estis kreskanta problemo en sociaj amaskomunikiloj kaj lige kun la kontraŭvackina movado, kun kelkaj manifestacioj kontraŭ koronavirus-malsano (COVID-19) pandemiaj restriktioj laŭdire komparis sin kun judaj viktimoj de la Holokaŭsto kaj eluzita flavan Stelon de Davido.

³⁷ CAT/C/SWE/CO/8, para. 32; CERD/C/SWE/CO/22-23, para. 10; kaj CCPR/C/SWE/CO/7, para. 16. Vidu ankaŭ A/HRC/44/12.

³⁸ CCPR/C/SWE/CO/7, para. 16.

84. En januaro 2023, la Registaro nomumis kunlaboran specialtrupon por juda vivo sub la gvidado de la Ŝtata Sekretario de la Ĉefministro, por servi por la resto de la nuna balotperiodo (ĝis septembro 2026). La specialtrupo, kunmetita de diversaj Ŝtataj sekretarioj kaj reprezentantoj de la juda komunumo, kunlaboras kaj faras dialogon pri preventaj rimedoj kaj klopodoj plibonigi la kondiĉojn por juda vivo kaj malhelpi kaj kontraŭbatali antisemitismon en Svedio. En la unua jaro de siaj agadoj ĝi temigis la sekurecon kaj sekurecon de la komunumo. La Registaro ankaŭ pliiĝis sian financadon por la Juda Muzeo, la Oficiala Konsilio de Svedaj Judaj Komunumoj kaj la Vivanta Historio-Forumo, kaj por sekurecinitiativoj ligitaj al juda vivo kaj judaj parokanaroj.

C. Situacio de la samea popolo

85. La sameoj estas indiĝena popolo kaj ankaŭ unu el la kvin agnoskitaj naciaj minoritatoj en Svedio. La regiono konsistanta el iliaj tradiciaj teroj estas nomita Sápmi en la norda samea lingvo. Kelkaj taksoj sugestas ke inter 20,000 kaj 40,000 sameoj vivas en Svedio.

86. En la deksepa jarcento oni klopodis por kristanigi sameojn en Svedio. Ili estis devigitaj partopreni diservojn, sub minaco de monpunoj, malliberigo kaj eĉ la mortopuno por tiuj kiuj ne prirezignis siajn tradiciajn kredojn. La fortostreĉo de kristanigo inkludis la forbruligo de sanktaj tamburoj kaj la profanigon de sanktaj ejoj, kaj kaŭzis preskaŭ kompletan detruon de tradicia samea religia esprimo. La persekuto iris man-en-mane kun Ŝtata instigo por kamparanoj por ekloĝi sur samea teritorio en la tre malproksima nordo de Svedio.³⁹

87. La samea popolo unue estis agnoskita kiel Indiĝeno fare de la Riksdag en 1977. Sekvante amendon, ekde 1 januaro 2011, la konstitucio eksplicite rekonas la sameojn kiel popolon, aldone al esti indiĝena popolo kaj nacia malplimulto en Svedio. 40 La sveda havas la statuson de oficiala lingvo ene de la lando. Kvin aliaj lingvoj, inkluzive de la samea, havas la statuson de oficialaj minoritataj lingvoj. Civitanoj rajtas uzi tiujn minoritatajn lingvojn en certaj oficialaj aŭ juraj kuntekstoj, kaj samea povas esti uzata en la kuntekstoj de infanprizorgo kaj maljunuloj; infanoj, kiuj parolas samean, havas la rajton ĉeesti dulingvajn sameajn lernejojn anstataŭe de regulaj svedaj lernejoj.

88. Rekono de sameaj rajtoj iom post iom pliiĝis ekde la 1950-aj jaroj. La samea parlamento estis establita per la samea Parlamento-Leĝo de 1992 kaj estas kaj publike elektita parlamento kaj registara agentejo.⁴¹ La Leĝo pri konsultado pri aferoj koncernantaj la samea popolo (2022:66) eniĝis en forto la 1an de marto 2022, farante konsulton. kun la samea parlamento kaj sameaj organizoj deviga antaŭ ol decido estas farita en aferoj de speciala zorgo por la sameoj.

89. Unu aspekto de samea kulturo estas boaca grego, kvankam ĝi ne estas praktikata de ĉiuj sameoj. Tro multe da fokuso sur tiu unu aspekto kondukis al aliaj aspektoj de sameaj terrajtoj preteratentita, kune kun libera, antaŭa kaj klera konsento.⁴² Daŭra kaj kompleksa afero estas la repatriigo de sameaj restaĵoj kaj sanktaj objektoj al Sápmi, kaj la Speciala Raportisto rekonas la signifon rilate al la libereco de religio aŭ kredo de tia repatriigo.

90. En oktobro 2022, ĉefepiskopo Antje Jackelen eligis duan publikan pardonpeton al la indiĝena samea komunumo de la lando dum jarcentoj da mistraktado kiu kontribuis al tio, kion la sameoj priskribis kiel legitimitan subpremon faritan de la Eklezio de Svedio. La sameaj reprezentantoj estis sukcesaj en siaj provoj inkludi tradician samean kantantan stilon antaŭe konsideritan peka, joik, en diservoj. La Eklezio de Svedio kaj ĝia samea Konsilio prezentis agadplanon por pliiĝi samean partoprenon kaj influon, fortigi samean religian vivon, kaj inkludi sameajn infanojn kaj junulojn, same kiel pliiĝi scion pri indiĝenaj rajtoj.

³⁹ Vidu <https://minorityrights.org/minorities/sami-3/>.

⁴⁰ [A/HRC/33/42/Add.3](#), para. 36.

⁴¹ Ibid., para. 37.

⁴² Vidu <https://minorityrights.org/minorities/sami-3/>.

91. En marto 2022, la Registaro donis koncedojn por ferercminejo en Kallak (konata kiel Gállök al la sameoj) en Norrbotten sur samea boaca paŝtado de tero, malgraŭ masiva opozicio de trafitaj sameaj vilaĝoj, la samea parlamento, la sveda media agentejo kaj du specialaj raportistoj de Unuiĝintaj Nacioj.⁴³

92. La Speciala Raportisto bonvenigas la starigon, en novembro 2021, de komisiono pri vero por esplori la fitraktadojn de la samea popolo fare de la Ŝtato de Svedio, kiu devas raporti siajn rezultojn en decembro 2025. La Vero-Komisiono por la samea popolo havas estis postulita por: (a) prienketi kaj ekzameni la politikojn traktitajn al la sameoj kaj la agojn de koncernaj aktoroj en la efektivigo de tiuj politikoj; (2) reliefigi la spertojn de la Samil; kaj (3) analizi kaj lumigi la sekvojn de la politikoj

traktita direkte al la sameoj kun konsidero al la vivkondiĉoj, sano kaj socia vivo de la samea popolo kiel tutaĵo kaj kiel individuoj, kaj la kapablo de la samea popolo konservi kaj evoluigi sian propran kulturon kaj komunuman vivon.

93. En julio 2023, la Registaro petis, ke la Sveda Nacia Konsilio por Krimpreventado faru studon pri malamo kaj minacoj kontraŭ sameaj personoj.

VII. Konkludoj

94. Svedio posedas fortan juran kaj politikan kadron por antaŭenigi kaj protekti la ĝuon de ĉiuj personoj de la rajto je libereco de penso, konscienco kaj religio aŭ kredo. Politika oportuneco, tamen, kune kun manko de agnosko de defioj, riskas subfosi la grandan kadron en loko por trakti temojn kiuj ekestas rilate al la plena amplekso de libereco de religio aŭ kredo por ĉiuj. La Registaro alfrontas kelkajn kerndefiojn dum ĝi baraktas kun la apero de sia multetna kaj multreligia socio. La amplekso de religia libereco aŭ kredo ne devus esti limigita al la tradicia perspektivo de la plimulta kulturo de kia religio en la publika vivo devus aspekti. La parametroj devus esti determinitaj per homaj-rajtoj-normoj, inkluzive de la rajtoj protektitaj sub la Internacia Pakto pri Civilaj kaj Politikaj Rajtoj kaj la Internacia Pakto pri Ekonomiaj, Sociaj kaj Kulturaj Rajtoj. Tio postulas tutkoran kaj celkonscian klopodon larĝigi kaj larĝigi la fantazion kaj toleremon de la aŭtoritatoj kaj publiko koncerne liberecon de religio aŭ kredo. Nur tia iniciato povas adekvate trakti la maltoleremon kaj diskriminacion kontraŭ religiaj kaj etnaj malplimultoj en sveda socio, kiu minacas socian kohezion kaj provokas ĉiam pli miopaj respondojn, kiuj subfosas egalan aliron kaj ĝuon de homaj rajtoj.

95. Politikaj fortoj polarizas opiniojn kaj ekspluatas demandojn pri la manifestiĝo de religio aŭ kredo, kaj kiel parto de la fundamento de sia partia ideologio kaj por balota gajno. Svedio povas renversi ĉi tiun malfeliĉan trajektorion se ĝi faras intencan kaj firman decidon fari tion. Svedio jam akiras vastan sperton kaj komprenojn pri la bezono de specifeco de protektoj per siaj diversaj agadprogramoj (vidu paragrafon 20). Daŭrigante investi en la agadprogramoj, pli larĝa reflektado de la lernado de la lando de la specifaj komunumoj implikitaj devas esti aplikita al aliaj specoj de diverseco en la lando, ĉu historiaj aŭ pli novaj komunumoj, malgrandaj aŭ grandaj, konsiderataj proksimaj al la lastatempa sperto. de plimulta sveda religieco aŭ alie.

96. Nuntempe, eĉ delonge establitaj kaj pli grandaj religiaj komunumoj, inkluzive de judaj kaj islamaj komunumoj, estas maltrankvilaj pro proponitaj leĝaroj kaj politikoj kiuj celas interveni en siaj aferoj, kaj pri rakontoj kiuj instigas malamikecon kaj diskriminacion kontraŭ ili.

97. La Registaro ŝajnas sufiĉe konscia kaj pripensema pri multaj el la zorgaj aferoj skizitaj en la nuna raporto. Aliaj aktoroj ene de la registaro, tamen, eĉ ne vidas la defiojn aŭ registras ilin kiel homajn rajtojn. Iuj politikaj agantoj intence ekspluatas la zorgajn aferojn por politika gajno. En lastatempaj

⁴³ Vidu komunikadon SWE 2/2022, disponebla ĉe <https://spcommreports.ohchr.org/TMResultsBase/DownloadPublicCommunicationFile?gId=27057>.

jaroj, kelkaj defioj alportis liberecon de religio aŭ kredaferojn al la antaŭo en la sveda socio. Ĉi tio instigis kelkajn svedajn aŭtoritatojn ekkompreni ke kredaj komunumoj povas esti parto de la solvo en daŭra dialogo, kaj ne nur ricevantoj de Ŝtata mesaĝado dum krizoj. Ĉi tio estas bonvena evoluo sed la politika konsisto, kaj la alta nivelo de aŭtonomeco kaj sendependeco ĝuataj de municipoj, signifas ke tio verŝajne ne fariĝos la domina aliro kun kredkomunumoj krom se ekzistas firma persistemo malantaŭ ĝi. La Speciala Raportisto rimarkas, ke civilaj socio-organizoj kaj religiaj komunumoj povas ludi esencan rolon en pliiĝado de inkludo, empatio, kompreno kaj solidareco inter komunumoj.

VIII. Rekomendoj

98. La Speciala Raportisto rimarkas, ke aliro bazita sur homaj rajtoj por trakti la defiojn alfrontantajn Svedion estas necesa por eviti la malsukcesojn kiujn generas sekurecbazaj aŭ popolismaj respondoj al streĉitecoj inter komunumoj. En ĉi tiu fono, la Speciala Raportisto rekomendas ke la Registaro:

(a) Enkorpigi la Internacian Pakton pri Civilaj kaj Politikaj Rajtoj en la enlandan leĝon kaj revizii la enlandan leĝaron por certigi plenan plenumon de ĉiuj estaĵoj sendepende de ilia sendependeco, precipe en rekonado de manifestiĝo de religio aŭ kredo kiel memstara rajto; kaj konsciigi pri la interrilato inter la artikolo 18 de la Pakto, aliaj homaj rajtoj kaj la fundamentaj leĝoj de la lando inter juĝistoj, advokatoj, prokuroroj kaj publikaj oficistoj, je nacia, municipa kaj loka nivelo;

(b) Plifortigi komprenon pri la libereco de la lando aŭ kreddevontigoj, inkluzive publike kaj en komunumo kun aliaj, ĉu rilatante al kapvestaĵo, religiaj praktikoj, kultado, dungado, konsciencobjeto, manĝopraktikoj, religia edukado kaj instruado, aŭ aliaj aferoj. . Kvankam ne ĉiuj asertoj eltenos juĝon, ili devas esti taksitaj laŭ la lumo de internaciaj devoj, kun ĉiuj limigoj bezonantaj pravigon konforme al artikolo 18 (3) de la Internacia Pakto pri Civilaj kaj Politikaj Rajtoj;

(c) Konstrui kapablon en ĉiuj aŭtoritatoj, je ĉiu nivelo, por pli bone rekoni kaj kontraŭbatali diskriminacion bazitan sur religio aŭ kredo kaj provizi kompenson;

(d) Periode revizii la Krimezan Kodon por identigi provizojn, procezojn kaj procedurojn kiuj povas eternigi diskriminacion bazitan sur religio aŭ kredo;

(e) Esploru kaj procesu religie motivitajn rasajn krimojn, inkluzive de malamo-parolado kaj fizikaj atakoj kontraŭ islamanoj, judoj kaj aliaj; kaj antaŭenigi konscion pri la ĝeneraligita naturo de malamaj krimoj pro religiaj kialoj en sveda socio;

(f) Agnoski kaj atentigi la ampleksojn de Islamofobio, antisemitismo kaj alia tia diskriminacio en Svedio, inkluzive de atakoj kontraŭ didomoj, fizikaj atakoj, malamaj krimoj kaj diskriminacio, kiuj precipe celas virinojn kaj malamindan diskriminacion en sociaj amaskomunikiloj kaj en politika retoriko, kiuj riski normaligi kaj instituciigi, kaj plani kiel efike kontraŭstari ĝin;

(g) Pliibonigi la aplikon de internaciaj homaj-rajtoj-devoj kaj milda jura gvidado por trakti la vastan defion de ripetiĝantaj okazaĵoj de la forbruligo de la Korano, kun scio pri radikaj kaŭzoj kiuj etendiĝas tra diversaj aŭtoritatoj kaj politikistoj, de la leĝo ĝis lernejoj instruplanoj. La profanado de sanktaj libroj kaj simboloj povas konsistigi inciton kiam sendepende konstatite esti atinginta la ses-partan sojlan teston de la Rabat Plano de Agado;

(h) Konsideru vastigi la ampleksojn de protekto sub la Diskriminacia Leĝo, surbaze de la proponoj devenantaj de la enketo pri la afero, por certigi ke ĉiuj publikaj agadoj, inkluzive de agoj de aŭtoritato de polica agentoj, estas kovritaj;

(i) Alfrontu diskriminacian kontraŭ-migrantan kaj rasisman retorikon kiu difektis politikon kaj amaskomunikilaron kaj kreas timon kaj senton de manko de aparteno por iuj religiaj komunumoj, malhelpas publikan partoprenon, kondukas al subraportado de okazaĵoj, metas azilpetantojn en riskon de refouligo, inkluzive koncerne sur place aŭ aliaj konvertiĝoj, kaj kreas klimaton favoran al misinformkampanjoj. Rajtoj estas garantiendaj perleĝe, ne piedtrototaj pro politika ambicio;

(j) Establi sendependajn kaj specialigitajn instituciojn, kiuj kontentigas internaciajn normojn por plenumi laboron por kontraŭstari malamparoladon, kaj alireblajn mekanismojn por religiaj kaj kredkomunumoj kaj civilaj socio-organizoj por povi raporti malamparoladon bazitan sur religio aŭ kredo;

(k) Plivastigi konsciigajn iniciatojn traktantajn diskriminacion kaj maltoleremo, rekonante ke ili transcendas religiajn kaj etnajn distingojn, kaj plue antaŭenigas religian legopovon kaj legopovon de religia libereco aŭ kredo;

(l) Trejnu instruistojn por instrui la gravecon de religia libereco aŭ kredo por pluralisma, diversa sveda socio kiu bonvenigas ĉiujn, kiel parto de aŭ kune kun civitaneca edukado;

(m) Regule kolekti disajn datumojn rilate al religio aŭ kredo por helpi trakti la gravan subraportadon de malobservoj de libereco aŭ kredo, helpi aŭtoritatojn konsciiĝi pri ĝia tropezo, kaj disponigi empirian bazon por evoluigado de politikoj plifortigi ĝuon de ĉi tiu rajto;

(n) Certigu, ke la plurnivela registara financa subteno de la lando por kredo, kiu estas internacia bona praktiko, ne estu distordita per diskriminaciaj supozoj pri malsamaj grupoj aŭ politikigita. Malgraŭ defioj, eksterlanda financado por religiaj agadoj ne devus esti konsiderita suspektinda se ĝi estas laŭleĝa;

(o) Daŭre plifortigi regulan engaĝiĝon kaj dialogon kun kredaj komunumoj kaj interreligiaj organizoj ĉe ĉiu nivelo de registaro en medio de fidokonstruado kaj malferma interŝanĝo, kiu, interalie, stimulas religiajn komunumojn kaj civilsociajn organizojn raporti ĉiujn okazojn de diskriminacio al la aŭtoritatoj, inkluzive de la polico kaj lokaj aŭtoritatoj; kaj faciligi kaj kuraĝigi interreligiajn iniciatojn, precipe tiujn enradikiĝintajn en la komunumo kaj starigitaj de kredaj komunumoj kaj civilsociaj organizoj mem;

(p) Daŭre labori por ratifiko de la Indiĝenaj kaj Tribaj Popoloj Konvencio, 1989 (n-ro 169) de la Internacia Organizo de Laboro, dum konsiderante pliajn rimedojn por plifortigi la aliron de la samea popolo por influi, partopreni kaj vivrimedojn en plena respekto de ilia libereco de religio aŭ kredo; kaj preni ĉiujn necesajn rimedojn por certigi ke sameaj restaĵoj kaj sanktaj objektoj estas repatriitaj al Sápmi;

(q) Plifortigi la institucian medion de protektado de homaj rajtoj, inkluzive per prenado de ĉiuj rimedoj necesaj por permesi al la Sveda Instituto pri Homaj Rajtoj plenumi sian mandaton en plena kongruo kun la principoj rilataj al la statuso de naciaj institucioj por la promocio kaj protekto de homaj rajtoj. rajtoj (la Parizaj Principoj).